

ГУРА А.О., старший викладач, ХНПУ імені Г.С. Сковороди
ЩЕРБІНА Д.А., студент, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ОФШОРНІ ЗОНИ: СУТЬ, ВИДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Невід’ємною складовою сучасної світової економіки стають офшорні зони, які, з одного боку, забезпечують можливість доступу на міжнародні фінансові та інвестиційні ринки, з іншого, несуть потенційну загрозу світовій спільноті через використання офшорних схем із кримінальною та злочинною метою.

Офшорна зона (від англ. *off shore* — «поза берегом») — один із видів вільних економічних зон, особливістю яких є створення для підприємців сприятливого валютно-фінансового та фіскального режимів, високий рівень та законодавчі гарантії банківської та комерційної секретності, лояльність державного регулювання. Офшорною зоною часто називається держава або її частина, де компанії-нерезиденти мають особливі умови реєстрації, ліцензування діяльності, оподаткування.

Свою вигоду офшорна зона отримує у вигляді зборів за реєстрацію та перереєстрацію компаній, податкових надходжень, розвитку будівництва та телекомунікаційних мереж. В світі існує більше 50 офшорних зон. Здебільшого це невеликі країни, в яких сектор офшорних послуг є суттєвим, а часом і основним джерелом доходу.

Офшорні зони поділяють на:

- класичні офшорні зони, в яких компанія-нерезидент щорічно платить державі невелике мито, при цьому з неї не стягується ніяких податків і не потрібно бухгалтерських звітів (найвідомішими представниками цього типу є: офшор «Беліз», офшор «Британські Віргінські острови» і «Кайманові острови»);
- офшорні зони з низьким оподаткуванням, в яких не стягуються податки з компаній, що ведуть бізнес за їх межами, і діє низьке оподаткування для місцевого бізнесу (найяскравішим прикладом такої офшорної зони є Кіпр);
- країни, які надають податкові пільги. Для певних видів діяльності податкові пільги нерезидентам надають багато країн, які найчастіше навіть не асоціюються з поняттям офшору (наприклад, Великобританія, Швейцарія, Греція, Нідерланди).

Важливою особливістю більшості офшорних територій є надання пільгового податкового режиму та виконання вимоги проведення ділових операцій за межами країни, де офіційно зареєстрована офшорна компанія.

Багато офшорних юрисдикцій стягують податки, проте всі вони або не стягують податок на прибуток взагалі, або стягують його тільки з певних категорій

доходу, або стягують податок нижчий, ніж у тій країні, де платники є податковими резидентами. Відсутність податку на прибуток, як правило, є частиною політики залучення іноземного капіталу.

Характерною для офшорних зон є наявність надмірно жорстких правил захисту банківської й комерційної таємниці. Не підлягають розголошенню особистості власників фірми, розкриття їхніх імен може вимагатися лише у випадку початку розслідування по факту здійснення карного злочину.

Крім того, відсутні обмеження на вивіз валюти, компанії можуть вільно відкривати депозити в будь-якій валюті. Використання офшорних юридичних осіб дає можливість розміщувати капітал у твердій валюті в надійних банках стабільної країни.

До основних особливостей офшорних зон відносять також низький рівень статутного капіталу, спрощену процедуру керування фірмою та спрощену систему звітності.

Сьогодні офшорні зони відіграють важливу роль в сфері перерозподілу капіталу на глобальному рівні, а кризові явища у світовій економіці посилюють проблему оптимізації податків і підвищили рівень популярності офшорних зон.

ДЕРЧИК Я.П., студент, Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

РУСНАК Л.Р., к.е.н., викл., Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

МИТНИЙ КОНТРОЛЬ, ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ПРОЦЕСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

На шляху інтеграції, Україна входить у світове господарство, де соціально-правові, управлінські, організаційні засади сприяють розвитку економіки та дозволяють створити умови для ведення зовнішньоекономічної діяльності. Відносини між іноземними державами дають необхідність обмінюватися ресурсами та послугами, які в свою чергу дозволяють вирішувати різні економічні питання, регулюють внутрішню економічну політику та безпеку держави, шляхом підтримання та взаємовигідного співробітництва. Економічна безпека – це такий стан національної економіки, який дозволяє зберігати стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз і здатний задовольнити потреби особи, сім'ї, суспільства, держави [1]. Економічна безпека країни в умовах глобалізації передбачає захист вітчизняних виробників, здійснює контроль та надає змогу бути конкурентоспроможним на ринку та рівноправним у міжнародній торгівлі. Більшість досліджень присвячених економічній безпеці розглядалися у контексті загальної концепції безпеки у статті С.М.